

Rewolucja w EPU? Nowelizacja KPC już niedługo

Jakub Dobrzyński, radca prawny w Kancelarii prawnej MAJCHRZAK BRANDT I WSPÓLNICY

6 czerwca ogłoszono ustawę z dnia 10 maja 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 654). Wprowadza ona kilka istotnych zmian w procedurze cywilnej, w tym w szczególności w zakresie elektronicznego postępowania upominawczego. Co dokładnie się zmieni?

PESEL/NIP/KRS powoda w każdym pozwie

Zgodnie z przepisami ustawy nowelizującej, każde pierwsze pismo procesowe w sprawie będzie musiało zawierać określenie numeru PESEL lub NIP powoda będącego osobą fizyczną albo jego numeru KRS lub NIP - w przypadku, gdy powodem nie będzie osoba fizyczna. Brak wskazania tych danych będzie traktowany jako brak formalny, podlegający uzupełnieniu w trybie art. 130 k.p.c.. Doprecyzowano także, że dalsze pisma procesowe powinny zawierać sygnaturę akt.

Sąd z urzędu ustali PESEL pozwanego

Według znowelizowanych przepisów, sąd zobligowany będzie z urzędu ustalać numer PESEL, NIP lub KRS pozwanego. By jednak było to możliwe, będzie on uprawniony do wezwania powoda do przedstawienia danych pozwalających na ustalenie powyżej wskazanych numerów. Jeśli powód nie przedstawi żądanych przez sąd danych, sąd na podstawie brzmienia znowelizowanego art. 177 § 1 pkt. 6 k.p.c. będzie mógł zawiesić postępowanie w sprawie. Obowiązek sądu w zakresie ustalenia numerów identyfikujących pozwanego ma już na etapie postępowania rozpoznawczego wykluczać niebezpieczeństwo pomyłki co do tożsamości pozwanego.

Więcej rygorów w EPU

Stosownie do brzmienia nowych przepisów, w EPU będą mogły być dochodzone roszczenia, które stały się wymagalne w okresie trzech lat przed dniem wniesienia pozwu. W systemie informatycznym E-sądu, przeznaczonym do składania pozwu już pojawiły się rubryki przeznaczone na określenie daty wymagalności roszczenia. Co warto podkreślić, Sejm przyjmując

ostateczne brzmienie ustawy nowelizującej, odrzucił poprawkę Senatu, która dopuszczała możliwość dochodzenia w EPU także roszczeń, które stały się wymagalne w okresie dłuższym niż 3 lata przed dniem wniesienia pozwu, jeżeli przed upływem tego okresu pozwany uznał roszczenie.

W odniesieniu do pozwów wnoszonych w EPU, na powodów nałożono obowiązek wskazywania numeru PESEL, NIP, KRS lub numeru w innym właściwym rejestrze albo ewidencji pozwanego. Co więcej, sądom przyznano uprawnienie do nakładania na powodów, ich przedstawicieli ustawowych lub pełnomocników grzywnien w wysokości do 5.000 zł, jeżeli w złej wierze lub wskutek niezachowania należytej staranności nieprawidłowo oznaczyli numery identyfikujące pozwanego lub miejsce zamieszkania ewentualnie siedzibę i adresy stron.

Opłata uzupełniająca od pozwu po EPU

Inaczej niż dotychczas, w niektórych przypadkach przekazanie sprawy po EPU do sądu właściwości ogólnej pozwanego wiązać się będzie z koniecznością uiszczenia przez powoda opłaty uzupełniającej od pozwu. Otóż, jeżeli sprawa trafi po EPU do sądu właściwości ogólnej na skutek wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty, powód nie będzie musiał uiszczać opłaty uzupełniającej od pozwu. Jeśli natomiast e-sąd stwierdzi brak podstaw do wydania nakazu zapłaty bądź też uchyli nakaz zapłaty wobec niemożności jego doręczenia pozwanemu lub w sytuacji gdy pozwany w chwili wniesienia pozwu nie miał zdolności sądowej, zdolności procesowej albo organu powołanego do jego reprezentowania, a braki te nie zostały usunięte w wyznaczonym terminie możliwość dalszego procedowania w sprawie uzależniona będzie m.in. od

uiszczenia przez powoda opłaty uzupełniającej od pozwu. Brak uiszczenia tej opłaty w terminie dwóch tygodni prowadzi do umorzenia postępowania.

Komornik zawiesi egzekucję na wniosek dłużnika

Zmiany wprowadzono również w zakresie regulacji postępowania egzekucyjnego. Wskutek nowelizacji, dłużnicy zyskują możliwość zawieszenia postępowania egzekucyjnego, jeśli podstawę egzekucji stanowią tytuły wykonawcze w postaci zaopatrzonego w klauzulę wykonalności wyroku zaocznego lub nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu nakazowym, upominawczym lub w EPU. W przypadku prowadzenia egzekucji w oparciu o wskazane tytuły wykonawcze, komornik zobligowany będzie do zawieszenia postępowania egzekucyjnego na wniosek dłużnika, jeśli dłużnik przedstawi zaświadczenie o doręczeniu ww. orzeczeń w trybie tzw. podwójnego awiza, na adres inny, aniżeli adres ustalony w postępowaniu egzekucyjnym. Zaświadczenia tego rodzaju wydawać będzie referendarz sądowy lub sąd, który procedował w sprawie. Komornik podejmie postępowanie, jeśli wierzyciel przedstawi stosowne zaświadczenie wydane przez referendarza sądowego lub sąd, z którego wynikać będzie, że wyrok zaoczny lub nakaz doręczono dłużnikowi prawidłowo – albo w przypadku kolejnego doręczenia - że upłynął termin do wniesienia środka zaskarżenia. Co istotne, zawieszenie postępowania egzekucyjnego w opisanym przypadku nie będzie wykluczać możliwości podejmowania przez komornika czynności mających na celu wykonanie w przyszłości tytułu wykonawczego, w tym zajęcia majątku dłużnika.

Ustawa wejdzie w życie 7 lipca 2013 roku. Jej postanowienia nie będą miały zastosowania do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem jej wejścia w życie za wyjątkiem przepisów dotyczących zawieszenia postępowania egzekucyjnego na wniosek dłużnika.

W celu uzyskania dalszych informacji prosimy o kontakt:
Jakub Dobrzyński: tel. +48 61 27 87 000;
j.dobrzynski@mbwnet.pl

ORZECZNICTWO I ZMIANY W PRAWIE

Z WOKANDY

Akcjonariusz S.K.A. zapłaci podatek tylko od dywidendy

W dniu 20 maja 2013 r. Naczelny Sąd Administracyjny podjął uchwałę dotyczącą kwestii opodatkowania przychodu (dochodu) akcjonariusza spółki komandytowo-akcyjnej, będącego osobą fizyczną. W uchwale swej NSA stwierdził, iż przychód taki jest przychodem z pozarolniczej działalności gospodarczej a obowiązek odprowadzenia zaliczki na podatek dochodowy od osób

fizycznych powstaje dla takiego akcjonariusza dopiero w dacie powstania przychodu czyli w dniu wypłaty dywidendy. NSA zajął zatem odmienne stanowisko aniżeli wyrażone przez Ministra Finansów w interpretacji ogólnej z 11 maja 2012 r. (nr DD5/033/1/12/KSM/DD-125), gdzie przyjęto, iż akcjonariusz w S.K.A. powinien płacić zaliczkę na podatek dochodowy już w momencie podjęcia przez wspólników uchwały o wypłacie dywidendy. Podatek musi więc odprowadzić, nawet gdyby tej dywidendy później nie otrzymał – w myśl zasady, że przy rozliczeniu PIT opodatkowane są przychody należne, choćby nie zostały faktycznie otrzymane.

Warto w tym miejscu wskazać, że od stycznia 2014 roku – według projektu nowelizacji ustawy o CIT, PIT i innych ustaw, S.K.A. ma zostać opodatkowana CIT-em. (sygn. akt: II FPS 6/12)

źródło: <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>

Dla przerwania biegu przedawnienia należności podatkowych nie wystarczy samo wszczęcie egzekucji

W uchwale z dnia 6 czerwca 2013 roku Naczelny Sąd Administracyjny przyjął, iż zastosowanie środka egzekucyjnego przerywa bieg terminu przedawnienia – zgodnie z przepisami Ordynacji podatkowej - gdy zawiadomienie podatnika o jego zastosowaniu nastąpi przed upływem terminu przedawnienia. Tym samym, czynność egzekucyjna – aby skutecznie mogła przerwać bieg przedawnienia musi zostać połączona z zawiadomieniem podatnika o wszczęciu egzekucji, a samo zawiadomienie musi nastąpić jeszcze przed upływem terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego NSA nie podzielił w tym względzie argumentacji organów podatkowych, że do przerwania biegu terminu przedawnienia wystarczające jest już samo wszczęcie egzekucji. (sygn. akt: I FPS 6/12)

źródło: <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>

Przywrócony do pracy pracownik ma prawo do maksymalnie trzech pensji

W dniu 22 maja 2013 r. Trybunał Konstytucyjny wydał wyrok, w którym orzekł o zgodności z Konstytucją przepisu art. 57 § 1 Kodeksu pracy wyznaczającego maksymalną wysokość wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy pracownika, którego sąd pracy przywrócił do pracy. W przedmiotowej sprawie Trybunał rozpoznawał pytanie prawne Sądu Rejonowego w Gliwicach, który jako krzywdzące dla pracownika i niezgodne z zasadami sprawiedliwości społecznej uznawał ograniczenie wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy do kwoty równej wynagrodzeniu za maksymalnie 3 miesiące, pozbawiając tym samym pracownika możliwości dochodzenia wynagrodzenia za cały okres pozostawania bez pracy. W swoim wyroku, Trybunał podzielił - przyjmowany w doktrynie i orzecznictwie - pogląd, że na tle obecnie obowiązującego stanu prawnego przepisy kodeksu pracy wyłączają możliwość sięgania do przepisów kodeksu cywilnego i w

związku z tym uniemożliwiają zasądzenie na rzecz pracownika odszkodowania przewyższającego wynagrodzenie za pracę, którego wysokość określona jest w art. 57 § 1 kodeksu pracy. Trybunał Konstytucyjny uznał, że przyznane pracownikowi w art. 57 § 1 kodeksu pracy roszczenie ma charakter kompensacyjny. Towarzyszy ono przywróceniu pracownika do pracy i ma na celu kompensację szkody wyrządzonej pracownikowi w wyniku naruszenia obowiązku umownego, polegającego na niezgodnym z prawem rozwiązaniu przez pracodawcę umowy o pracę. Jednocześnie Trybunał nie podzielił stanowiska, zgodnie z którym przewidziane w przepisach kodeksu pracy świadczenia pracodawcy są wyłącznie sankcją za niewykonanie obowiązku publicznoprawnego i mają charakter zbliżony do przewidzianej w przepisach kodeksu karnego nawiązki. Trybunał wskazał, że przewidziane w kodeksie pracy ryczałtowe określenie wysokości świadczenia pieniężnego należnego pracownikowi nie narusza konstytucyjnej zasady ochrony praw majątkowych. Ponadto wskazał także, że przyznane pracownikowi w art. 57 § 1 kodeksu pracy "wynagrodzenie za pracę" może być traktowane jako świadczenie uzupełniające względem podstawowego sposobu naprawienia szkody majątkowej istniejącej po stronie pracownika, jaką jest przywrócenie go do pracy. Co istotne, Trybunał nie wykluczył jednak sytuacji, w której rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia będzie jednocześnie nosić cechy czynu niedozwolonego w rozumieniu przepisów kodeksu cywilnego (art. 415 kodeksu cywilnego - zawinione wyrządzenie szkody), co otwiera przed pracownikiem możliwość podnoszenia roszczeń na tej podstawie. O tym, że pracownik przywrócony do pracy nie ma prawa do odszkodowania na podstawie kodeksu cywilnego ponad przysługujące mu wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy, orzekł także Sąd Najwyższy w uchwale z 18 czerwca 2009 r. (sygn. I PZP 2/09). W wyroku Trybunału nie podważano tej zasady.

(sygn. akt: p 46/11)

źródło: <http://trybunal.gov.pl>

Skrócona norma czasu pracy dla niepełnosprawnych bez zaświadczenia lekarskiego

Wyrokiem z dnia 13 czerwca 2013 r. Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności z Konstytucją przepisu ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych w zakresie, w jakim uzależnia zastosowanie skróconego czasu pracy do osoby niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności od uzyskania zaświadczenia lekarskiego o celowości stosowania skróconej normy czasu pracy. Od 1 stycznia 2012 r. zamiast dotychczasowej normy 7 godzin na dobę i 35 godzin tygodniowo wprowadzono dla tych osób normy 8 godzin na dobę i 40 godzin pracy tygodniowo, z możliwością ich skrócenia do poprzednio obowiązującego wymiaru, na podstawie zaświadczenia wydanego przez

lekarza przeprowadzającego badania profilaktyczne pracowników (lub - w razie jego braku - przez lekarza sprawującego opiekę nad osobą niepełnosprawną). Trybunał uznał, iż ustalenie takiej normy czasu pracy narusza konstytucyjną zasadę sprawiedliwości społecznej. Zakwestionowany przepis utraci moc obowiązującą w zakresie wskazanym przez Trybunał z upływem 12 miesięcy od ogłoszenia wyroku Trybunału w Dzienniku Ustaw. (sygn. akt: K 17/11).

źródło: <http://trybunal.gov.pl>

Zasiedzenie instalacji przesyłowych a wejście w życie przepisów o służebności przesyłu

22 maja 2013 roku Sąd Najwyższy podjął uchwałę, w której przyjął, że przed wejściem w życie (w 2008 r.) przepisów regulujących służebność przesyłu dopuszczalne było nabycie w drodze zasiedzenia na rzecz przedsiębiorcy służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu. Jednocześnie Sąd Najwyższy przyjął, że okres występowania na nieruchomości stanu faktycznego odpowiadającego treści służebności przesyłu przed wejściem w życie art. 305[1] - 305[4] k.c. podlega doliczeniu do czasu posiadania wymaganego do zasiedzenia tej służebności. (sygn. akt: III CZP 18/13).

źródło: <http://www.sn.pl>

ZMIANY W PRAWIE

Prawo pracy - nowy wymiar dodatkowego urlopu macierzyńskiego i urlopu rodzicielskiego

W dniu 17 czerwca 2013 r. weszła w życie ustawa z dnia 28 maja 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2013.111.675). Zgodnie z nowelizacją, bezpośrednio po wykorzystaniu urlopu macierzyńskiego pracownik będzie mógł skorzystać z dodatkowego urlopu macierzyńskiego w wymiarze: do 6 tygodni, w przypadku urodzenia jednego dziecka, bądź do 8 tygodni - w przypadku urodzenia większej ilości dzieci. Przewidziany w nowelizacji dodatkowy urlopu macierzyński będzie udzielany jednorazowo albo w dwóch częściach przypadających bezpośrednio jedna po drugiej - w wymiarze tygodnia lub jego wielokrotności. Po takim urlopie będzie też można jeszcze skorzystać z urlopu rodzicielskiego w wymiarze do 26 tygodni, niezależnie od liczby dzieci urodzonych przy jednym porodzie. Urlopu rodzicielski będzie udzielany jednorazowo albo nie więcej niż w trzech częściach, z których żadna nie może być krótsza niż 8 tygodni, przypadających bezpośrednio jedna po drugiej - w wymiarze wielokrotności tygodnia. Z urlopu rodzicielskiego będą mogli jednocześnie korzystać oboje rodzice dziecka, a pracodawca będzie zobowiązany zaakceptować wnioski o taki urlopu. Z urlopu rodzicielskiego będą mogli skorzystać rodzice – pracownicy, których dzieci urodziły się po 31 grudnia 2012 r. Miesięczny zasiłek macierzyński za okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego wyniesie 100% podstawy wymiaru zasiłku, a za okres urlopu

rodzicielskiego - 60%. W przypadku rezygnacji z zasiłku macierzyńskiego za okres odpowiadający okresowi dodatkowego urlopu macierzyńskiego w pełnym wymiarze lub jego części albo okresowi dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego w pełnym wymiarze lub jego części lub w przypadku rezygnacji z zasiłku za okres odpowiadający okresowi urlopu rodzicielskiego w pełnym wymiarze, będzie przysługiwało jednorazowe wyrównanie pobranego zasiłku macierzyńskiego do 100% podstawy wymiaru zasiłku, pod warunkiem niepobrania zasiłków macierzyńskich za okres odpowiadający okresem tych urlopów. Poza tym, przewidziano, że pracownikowi, którego urlop macierzyński lub urlop na warunkach urlopu macierzyńskiego kończy się w okresie od dnia 24 czerwca 2013 r. do dnia 30 czerwca 2013 r., dodatkowego urlopu macierzyńskiego lub dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego udziela się na pisemny wniosek składany w terminie nie krótszym niż 7 dni przed rozpoczęciem korzystania z tego urlopu, chyba że pracownik złożył wniosek o taki urlop przed dniem wejścia w życie nowelizacji.

Postępowanie cywilne – nowe zasady doręczania pism sądowych

W dniu 7 czerwca 2013 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 kwietnia 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczania pism sądowych w postępowaniu cywilnym (Dz. U. 2013.97.600). Dzięki zmianom wprowadzanym przedmiotowym aktem wykonawczym sądy, które wdrożyły odpowiedni system informatyczny szybciej dowiedzą się czy adresat pisma je odebrał. System umożliwi bowiem wykorzystanie elektronicznego formularza potwierdzenia odbioru. Potwierdzenie doręczenia przesyłki będzie wysyłane sądom drogą elektroniczną a w formularzu znajdą się wszystkie dane, które zamieszcza się w papierowym ZPO. Adresat przesyłki również potwierdzi odbiór elektronicznie - dokonując tego umieszczając w formularzu datę i podpis za pomocą urządzenia umożliwiającego odwzorowanie pisma, w które zostaną wyposażeni pracownicy poczty. Wprowadzaniem danych

do systemu teleinformatycznego zajmą się placówki pocztowe i to one udostępnią dane sądowni.

W CZERWCU 2013 r. WCHODZĄ W ŻYCIE:

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 maja 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wyłączenia niektórych rodzajów porozumień wertykalnych spod zakazu porozumień ograniczających konkurencję (Dz.U.2013.101.622),
 - Ustawa z dnia 19 kwietnia 2013 r. o zmianie ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2013.100.613),
 - Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 10 maja 2013 r. w sprawie ewidencji obrotu towarami o znaczeniu strategicznym (Dz.U.2013.101.619),
 - Ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o zmianie ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz.U.2013.89.559),
 - Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 23 kwietnia 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dokumentów stanowiących podstawę wpisu danych do karty pojazdu oraz czynności jednostek zajmujących się dystrybucją, przechowywaniem i wydawaniem kart pojazdów (Dz.U.2013.96.592),
 - Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 9 maja 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i trybu wydawania kart pojazdów, wzoru karty pojazdu oraz jej opisu (Dz.U.2013.96.591),
 - Ustawa z dnia 10 października 2012 r. o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw Dz.U.2012.241.1448,
 - Ustawa z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Karnym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2012.245.1514).*
- *przedstawione zestawienie obejmuje wybrane akty prawne, których termin wejścia w życie przypada w czerwcu 2013 roku.

W celu uzyskania dalszych informacji prosimy o kontakt:
Krzysztof Rubas: tel. +48 61 27 87 000;
k.rubas@mbwnet.pl

Wszelkie prawa do zamieszczonych tekstów są zastrzeżone na rzecz:

MAJCHRZAK BRANDT I WSPÓLNICY
Kancelaria prawna
ul. Grunwaldzka 115, 60-313 Poznań
www.mbwnet.pl
tel.: + 48 61 27 87 000
fax.: + 48 61 86 87 015

Newsletter wysłano z wykorzystaniem bazy adresowej Klientów Kancelarii prawnej MAJCHRZAK BRANDT I WSPÓLNICY. Jeśli nie chcą Państwo otrzymywać informacji od nas, prosimy w tytule wiadomości zwrotnej wpisać „Rezygnacja”. Newsletter ma charakter wyłącznie informacyjny.